

คู่มือ

การประเมินนักเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักทดสอบทางการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักทดสอบทางการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓๑๙ วังจันทร์เกษม ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

โทรศัพท์ : ๐๒๒๘๘ ๕๓๕๓ / ๐๒๘๘ ๕๓๕๘

E-mail : qa.obec@gmail.com

คำชี้แจง

การคัดเลือกนักเรียนและสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๖ ตามพระราชปราชญ์ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ทรงให้ความสำคัญกับการส่งเสริมคุณภาพการศึกษา โดยทรงมีพระราชประสงค์ที่จะพระราชทานรางวัลแก่นักเรียนที่มีความประพฤติดีและมีความมานะพยายามศึกษาเล่าเรียนจนได้ผลดี รวมทั้งโรงเรียนที่จัดการศึกษาดีจนนักเรียนได้รับผลการเรียนดีเป็นส่วนรวม การคัดเลือกนักเรียนและสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานนี้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการคัดเลือกนักเรียนและสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการคัดเลือกนักเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน แบ่งเป็น ๓ ระดับ ได้แก่ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนการคัดเลือกสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานแบ่งเป็น ๓ ระดับ ได้แก่ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา ในการคัดเลือกกำหนดให้ใช้แบบประเมินและคู่มือการประเมินตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำขึ้น ทั้งนี้เป็นไปตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

ทุกวันนี้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วตามเทคโนโลยีที่ก้าวหน้ามากขึ้น ทำให้มีประเด็นสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาหลายประการที่ควรได้รับการปรับปรุง ประกอบกับนโยบายปฏิรูประบบการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษาที่กำหนดให้การประเมินต้องกระชับตรงประเด็น เลือกประเด็นประเมินที่สำคัญและสะท้อนคุณภาพที่แท้จริง ปรับทัศนคติการประเมินให้ถูกต้องว่าเน้นการประเมินตามบริบทที่เป็นจริงที่สถานศึกษาดำเนินการมาต่อเนื่อง ไม่ใช่สร้างเอกสารเพื่อรับการประเมิน วิธีประเมินต้องได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหลายแหล่ง แล้วจึงอภิปรายสรุปเพื่อตัดสินใจ ด้วยเหตุนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงปรับแบบประเมินและคู่มือการประเมินให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

เอกสารฉบับนี้เป็นคู่มือการประเมินนักเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้คือ คุณสมบัติของนักเรียน ขั้นตอนการคัดเลือก ขอบเขตการประเมิน รายการและวิธีการประเมิน เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือก และขั้นตอนการจัดทำคะแนน ซึ่งคณะกรรมการประเมินจะต้องศึกษาอย่างละเอียดเพื่อให้เข้าใจและดำเนินการอย่างถูกต้อง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขอให้คณะกรรมการประเมินดำเนินการประเมินและคัดเลือกตามแบบประเมินและคู่มือการประเมินนี้อย่างเคร่งครัด เพื่อให้กระบวนการคัดเลือกมีรูปแบบและมาตรฐานเดียวกัน ผลการประเมินมีความถูกต้องเที่ยงตรง ผู้ถูกประเมินได้รับความยุติธรรม ทำให้สาธารณชนยอมรับผลการคัดเลือกด้วยความมั่นใจ อันเป็นการส่งเสริมคุณค่าของรางวัลพระราชทานให้สมพระเกียรติอย่างยั่งยืนต่อไป

สำนักทดสอบทางการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

กันยายน ๒๕๖๒

	หน้า
คำชี้แจง	
๑. บทนำ	๑
๒. คุณสมบัติของนักเรียน	๒
๓. แนวปฏิบัติในการประเมินและคัดเลือก	๓
๔. ขอบเขตการประเมิน	๑๑
๕. วิธีประเมินและการให้คะแนน	๑๒
๖. ขั้นตอนการจัดทำคะแนนและเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือก	๒๓

๑. บทนำ

คุณภาพการศึกษาเป็นค่าที่มีความหมายกว้าง ขึ้นอยู่กับมุมมองของนักการศึกษาว่าจะมองในมิติใด แต่ส่วนใหญ่มักมองใน ๓ มิติ คือ ๑) คุณภาพของทรัพยากรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน รวมถึงคุณภาพของครู และบุคลากรทางการศึกษา ๒) คุณภาพด้านการจัดการเรียนการสอน และ ๓) คุณภาพของผลผลิต นอกจากนี้ ยังอาจหมายถึงความคาดหวังของชุมชนที่เห็นได้จากการที่มีการกำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษาร่วมกัน และความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

การส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง กระทำได้หลายทาง ได้แก่ การยกย่อง เชิดชู ให้ขวัญกำลังใจ และประกาศให้สาธารณชนรับทราบอย่างแพร่หลาย เป็นต้น ก็เป็นอีกแนวทางหนึ่ง ที่ไม่มีวันล้าสมัยดังจะเห็นได้จากการดำเนินงานคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน

งานคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานนี้ เกิดขึ้นจากน้ำพระทัยอันเปี่ยม ด้วยพระเมตตาของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ทรงมี พระราชปรารภแต่ พ.พ.๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ม.ล.ปิ่น มาลากุล) เมื่อปีพ.ศ. ๒๕๐๖ ครั้งที่เสด็จ พระราชดำเนินทรงเปิดงานแสดงศิลปหัตถกรรมนักเรียน ประจำปีการศึกษา ๒๕๐๖ และพระราชทานรางวัลแก่ โรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามซึ่งจัดการศึกษาดีเด่น ใจความของพระราชปรารภมีว่า “มีนักเรียนจำนวนมากซึ่งมีความประพฤติดีและมีความมานะพยายามศึกษาเล่าเรียนได้ผลดี รวมทั้งมีโรงเรียนซึ่งจัดการศึกษา ดีจนนักเรียนได้รับผลการเรียนดีเป็นส่วนรวม นักเรียนและโรงเรียนที่มีคุณสมบัติดังกล่าวสมควรจะได้รับ รางวัลพระราชทานและทรงยินดีจะพระราชทานรางวัลให้” กระทรวงศึกษาธิการ (โดยกรมวิชาการซึ่งเป็น หน่วยงานในขณะนั้น) ได้น้อมนำพระราชปรารภมาพิจารณาดำเนินการด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็น ล้นพ้น และถือเป็นภารกิจสำคัญที่ปฏิบัติสืบต่อมาจนถึงทุกวันนี้ เพราะนอกจากจะเป็นโอกาสอันดีในการทำ กิจกรรมที่สนองพระราชปรารภของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร แล้ว รางวัลพระราชทานยังเป็นเครื่องกระตุ้นให้เกิดการยกระดับและพัฒนามาตรฐานคุณภาพ การจัดการศึกษาของชาติให้ดียิ่งขึ้นด้วย จึงเป็นที่ตระหนักชัดว่าพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิ พลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมีวิสัยทัศน์กว้างไกล ทรงเล็งเห็นความสำคัญในการส่งเสริมการศึกษา ของชาติ พระราชทานขวัญกำลังใจแก่นักเรียน ที่มีความประพฤติดี มีผลการเรียนดี ตลอดจนผู้บริหาร สถานศึกษาที่จัดการศึกษาได้มาตรฐานดีเยี่ยมด้วยการพระราชทานรางวัลให้ ในระยะแรกทรงพระราชทานด้วย พระองค์เอง ปัจจุบันพระราชภาระการพระราชทานรางวัลนี้ได้รับพระเมตตาจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จนถึงปัจจุบันเป็นเวลามากกว่า ๕๐ ปีแล้วที่ กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการและพัฒนางานมาโดยตลอด จนถึงขณะนี้มึนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ ได้รับรางวัลพระราชทานไปแล้วมากกว่า ๔,๔๐๐ คน

งานคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทาน เป็นงานที่มีเกียรติและเป็น สิริมงคล สมควรที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องดำเนินการด้วยความรอบคอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการประเมิน และคัดเลือกนักเรียนหรือสถานศึกษานั้น คณะกรรมการต้องดำเนินงานให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ บริสุทธ์ ยุติธรรม โดยใช้ความรู้ความสามารถและดุลพินิจในการพิจารณาตัดสินอย่างถูกต้องตามหลักการ มีใจเป็นกลาง ไม่นิยมเอียง เพื่อให้ได้นักเรียนหรือสถานศึกษาที่สมควรได้รับรางวัลพระราชทานอย่างแท้จริง

รางวัลพระราชทานเป็นรางวัลที่ทรงคุณค่าและเป็นเกียรติประวัติต่อผู้รับอย่างสูงสุด คุณความดีจะถูกประกาศและเผยแพร่ไปยังสาธารณชนทั่วไป นักเรียนหรือสถานศึกษาที่ผ่านการตัดสินต้องมีสิ่งแสดงให้เห็นถึงความยอดเยี่ยมอย่างโดดเด่น ดังนั้น ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย/ทุกคนต้องตระหนักไว้เสมอว่าการดำเนินงานต้องกระทำอย่างรอบคอบ บริสุทธ์ ยุติธรรม และผู้ที่ได้รับรางวัลไปแล้วต้องดำรงรักษาคุณความดีนั้นให้ยาวนานสืบไป

๒. คุณสมบัติของนักเรียน

นักเรียนที่เข้ารับการประเมินและคัดเลือกต้องมีคุณสมบัติ ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) สถานภาพทางการศึกษา ๒) ผลการเรียน ๓) คุณลักษณะพื้นฐาน และ ๔) กิจกรรม/ผลงานดีเด่น

๒.๑ สถานภาพทางการศึกษา

นักเรียนที่เข้ารับการประเมินและคัดเลือกต้องเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษา ระดับที่ส่งเข้ารับการประเมินและคัดเลือก และได้เข้าศึกษาอยู่ในระดับดังกล่าวเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี หรือ ๒ ภาคเรียน กล่าวคือ

ถ้าส่งเข้าคัดเลือกระดับประถมศึกษา หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้น ป. ๔ - ๕ - ๖

ถ้าส่งเข้าคัดเลือกระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้น ม. ๒ - ๓

ถ้าส่งเข้าคัดเลือกระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้น ม. ๕ - ๖

๒.๒ ผลการเรียน

นักเรียนที่เข้ารับการประเมินและคัดเลือกต้องเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามระดับที่ส่งเข้ารับการประเมิน และมีผลเรียนเฉลี่ยสะสมทุกภาคเรียน (GPA : Grade Point Average) ไม่ต่ำกว่า ๒.๗๕

ในการประเมินหากพบว่านักเรียนมีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามที่กำหนดในข้อ ๒.๑ และ ๒.๒ ให้ถือว่า **หมดสิทธิ์** ในการเข้ารับการคัดเลือกในปีการศึกษานั้น

๒.๓ คุณลักษณะพื้นฐาน

นักเรียนที่เข้ารับการประเมินในแต่ละระดับต้องมีคุณลักษณะพื้นฐานที่ดีใน ๓ ด้าน ดังนี้

- ๑) ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ
- ๒) การมีทักษะการจัดการและการทำงาน
- ๓) คุณลักษณะที่พึงประสงค์

๒.๔ กิจกรรม/ผลงานดีเด่น

นักเรียนต้องมีกิจกรรมและหรือผลงานดีเด่นที่มีคุณประโยชน์ มีคุณภาพ แสดงออกถึงความมีคุณธรรม ติงามและสร้างสรรค์ เป็นที่ยอมรับ มีหลักฐานแสดงชัดเจน กิจกรรม/ผลงานดีเด่นนั้นสามารถเป็นแบบอย่างที่ดี และเผยแพร่ในวงกว้างได้

๓. แนวปฏิบัติในการประเมินและคัดเลือก

๓.๑ การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินและคัดเลือก

๑) ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

ก. คณะกรรมการอำนวยการ ทำหน้าที่วางแผนการประเมิน กลั่นกรองผลการประเมิน และเสนอผลไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เป็นศูนย์ประสานงานการคัดเลือกระดับจังหวัด ประกอบด้วย

๑) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	ประธาน
๒) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับมอบหมาย	รองประธาน
๓) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	กรรมการ
๔) ผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่ นั้น	กรรมการ
๕) นักวิชาการศึกษา/ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	กรรมการ
๖) นักวิชาการศึกษา/ผู้ที่ประธานเห็นสมควร	กรรมการและเลขานุการ

ข. คณะกรรมการประเมิน ทำหน้าที่ประเมินนักเรียน โดยให้ประธานคณะกรรมการอำนวยการ แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินนักเรียน จำนวนคณะละ ๓ หรือ ๕ คน ประกอบด้วย

๑) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	ประธาน
๒) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	กรรมการ
๓) ผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษา นั้น	กรรมการ
๔) นักวิชาการศึกษา/ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	กรรมการ
๕) นักวิชาการศึกษา/ผู้ที่ประธานเห็นสมควร	กรรมการและเลขานุการ

๒) ระดับจังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร)

ก. คณะกรรมการอำนวยการ ทำหน้าที่วางแผนการประเมิน กลั่นกรองผลการประเมิน และเสนอผลไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เป็นศูนย์ประสานงานการคัดเลือกระดับกลุ่มจังหวัด ประกอบด้วย

๑) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ที่ได้รับเลือก)	ประธาน
๒) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ที่เหลือ)	รองประธาน
๓) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	กรรมการ
๔) ผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งอยู่ในจังหวัดนั้น	กรรมการ

- ๕) นักวิชาการศึกษา/ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรรมการ
- ๖) นักวิชาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ได้รับเลือกเป็นประธานที่ประธานเห็นสมควร กรรมการและเลขานุการ

ข. คณะกรรมการประเมิน ทำหน้าที่ประเมินนักเรียน โดยให้ประธานคณะกรรมการอำนาจการ
แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินนักเรียน จำนวนคณะละ ๓ หรือ ๕ คน ประกอบด้วย

- ๑) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประธาน
- ๒) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญ
ด้านการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรรมการ
- ๓) ผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งอยู่ในจังหวัดนั้น กรรมการ
- ๔) นักวิชาการศึกษา/ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรรมการ
- ๕) นักวิชาการศึกษา/ผู้ที่ประธานเห็นสมควร กรรมการและเลขานุการ

หมายเหตุ การแต่งตั้งประธานเพื่อการดำเนินการคัดเลือกระดับจังหวัดนี้ ให้เขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต
(กรณีจังหวัดที่มีหลายเขต) ตกลงเลือกผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาคนใดคนหนึ่งเป็นประธานและ
ประกาศให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับรู้ร่วมกัน

๓) ระดับกลุ่มจังหวัด

ก. คณะกรรมการอำนาจการ ทำหน้าที่วางแผนการประเมิน แต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน
กลั่นกรองผลการประเมิน และเสนอผลไปยังคณะกรรมการดำเนินงานคัดเลือกนักเรียนและสถานศึกษาเพื่อรับ
รางวัลพระราชทานระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย

- ๑) ผู้เชี่ยวชาญสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน/
ผู้อำนวยการสำนักที่เลขาธิการ กพฐ. มอบหมาย/ผู้ทรงคุณวุฒิ ประธาน
- ๒) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับเลือก
ให้เป็นศูนย์ประสานงานการคัดเลือกระดับกลุ่มจังหวัด รองประธาน
- ๓) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตในกลุ่มจังหวัดนั้น กรรมการ
- ๔) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับเลือก
ให้เป็นศูนย์ประสานงานการคัดเลือกระดับกลุ่มจังหวัดที่ได้รับมอบหมาย
ให้รับผิดชอบงานรางวัลพระราชทาน (จำนวน ๑ คน) กรรมการ
- ๕) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (จำนวนไม่เกิน ๓ คน) กรรมการ
- ๖) ผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งอยู่ในกลุ่มจังหวัดนั้น (หน่วยงานละ ๑ คน) กรรมการ
- ๗) ประธานคณะกรรมการประเมินทุกคณะ กรรมการ
- ๘) นักวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรรมการ

- ๙) ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
ที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้รับเลือก
เป็นรองประธาน กรรมการและเลขานุการ
- ๑๐) นักวิชาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาได้รับเลือกเป็นรองประธานที่ประธานเห็นสมควร กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ข. คณะกรรมการประเมิน

ส่วนกลาง ให้ประธานคณะกรรมการอำนวยการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินนักเรียน จำนวน
คณะละ ๓ หรือ ๕ คน ประกอบด้วย

- ๑) ผู้ที่ประธานคณะกรรมการอำนวยการเห็นสมควร ประธาน
- ๒) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรรมการ
- ๓) ผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งอยู่ในกลุ่มจังหวัดนั้น กรรมการ
- ๔) นักวิชาการศึกษา/ศึกษานิเทศก์
ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรรมการ
- ๕) นักวิชาการศึกษา/ผู้ที่ประธานเห็นสมควร กรรมการและเลขานุการ

ส่วนภูมิภาค ให้ประธานคณะกรรมการอำนวยการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินนักเรียน จำนวน
คณะละ ๓ หรือ ๕ คน ประกอบด้วย

- ๑) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประธาน
- ๒) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรรมการ
- ๓) ผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งอยู่ในกลุ่มจังหวัดนั้น กรรมการ
- ๔) นักวิชาการศึกษา/ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบ
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรรมการ
- ๕) นักวิชาการศึกษา/ผู้ที่ประธานเห็นสมควร กรรมการและเลขานุการ

หมายเหตุ

๑. การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินนักเรียนระดับจังหวัดหรือระดับกลุ่มจังหวัดก็ตาม
ต้องไม่แต่งตั้งบุคคลที่เคยเป็นกรรมการประเมินนักเรียนซ้ำกับที่เคยประเมินมาแล้วไม่ว่าในระดับเขตพื้นที่
การศึกษาหรือระดับจังหวัด (ตัวอย่าง เช่น นายสมชาย ใจเป็นธรรม ประเมินนักเรียนชื่อเด็กชายดี รักเรียน
ในระดับเขตพื้นที่การศึกษาแล้ว ต้องไม่เป็นการประเมิน เด็กชายดี รักเรียน ในระดับจังหวัด และระดับ
กลุ่มจังหวัดอีก)

๒. การเสนอรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิควรเป็นข้าราชการบำนาญที่มีความ
ความเชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาหรือเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัย

๓. ไม่แต่งตั้งผู้มีส่วนได้เสียเป็นกรรมการประเมินและไม่แต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นกรรมการประเมิน

๔. การออกประเมินประเภทนักเรียนต้องมีคณะกรรมการไปประเมิน จำนวนไม่ต่ำกว่า ๓ คน

๓.๒ การดำเนินการคัดเลือกนักเรียน

๑) ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑.๑) ส่วนกลาง เฉพาะกรุงเทพมหานคร ให้ดำเนินการดังนี้

๑.๑.๑) สถานศึกษาทุกสังกัดที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน คัดเลือกนักเรียนของตนตามคุณสมบัติ ตามระดับและขนาดสถานศึกษา ขนาดละ ๑ คน นักเรียนระดับประถมศึกษาส่งสมัครที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่งสมัครที่สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑ หรือ เขต ๒ ตามสถานที่ตั้งของสถานศึกษานั้น ๆ

๑.๑.๒) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครเป็นผู้ดำเนินการคัดเลือกนักเรียนระดับประถมศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑ หรือ เขต ๒ เป็นผู้ดำเนินการคัดเลือกนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทุกสังกัด โดยแยกตามสังกัด ตามระดับและขนาดสถานศึกษา ขนาดละ ๑ คน แล้วส่งให้สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการต่อไป

๑.๑.๓) สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการประเมินนักเรียนตามระดับการศึกษาและขนาดสถานศึกษา โดยเรียงลำดับผู้เข้ารับการคัดเลือก แต่ละระดับการศึกษาและขนาดสถานศึกษาทุกคนที่เข้ารับการคัดเลือก ตามผลคะแนนการประเมิน จากลำดับผู้ที่ได้คะแนนสูงสุด ลงมาถึงต่ำสุด

๑.๒) ส่วนภูมิภาค ให้ดำเนินการดังนี้

๑.๒.๑) สถานศึกษาทุกสังกัดที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน คัดเลือกนักเรียนของตนตามคุณสมบัติ ตามระดับและขนาดสถานศึกษา ขนาดละ ๑ คน นักเรียนระดับประถมศึกษา ส่งสมัครที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ตามสถานที่ตั้งของสถานศึกษานั้น ๆ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่งสมัครที่สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาประจำจังหวัด

๑.๒.๒) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแต่ละเขตพื้นที่ เป็นผู้ดำเนินการคัดเลือกนักเรียนระดับประถมศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเป็นผู้ดำเนินการคัดเลือกนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามระดับการศึกษาและขนาดสถานศึกษา ขนาดละ ๑ คน แล้วส่งให้ศูนย์ประสานงานการคัดเลือกระดับจังหวัด ดำเนินการต่อไป

๑.๒.๓) คณะกรรมการระดับจังหวัดคัดเลือกนักเรียนตามระดับการศึกษาและขนาดสถานศึกษา ขนาดละ ๑ คน ส่งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เป็นศูนย์ประสานงานการคัดเลือกระดับกลุ่มจังหวัดนั้น

๑.๒.๔) คณะกรรมการระดับกลุ่มจังหวัดดำเนินการประเมินนักเรียนตามระดับการศึกษาและขนาดสถานศึกษา โดยเรียงลำดับผู้เข้ารับการคัดเลือกแต่ละระดับการศึกษาและขนาดสถานศึกษาทุกคนที่เข้ารับการคัดเลือก ตามผลคะแนนการประเมินจากลำดับผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดลงมาถึงต่ำสุด คณะกรรมการระดับกลุ่มจังหวัด ส่งผลการประเมิน พร้อมแนบแบบประเมินที่กรอกคะแนนของ คณะกรรมการประเมิน

รายคนและฉบับสรุปรวม (ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป พร้อมติครูปลาย แบบรายงาน ก. แบบรายงาน ข. แบบ พร.๑ และแบบ พร.๒) พร้อมทั้งเอกสารประกอบอื่น ๆ เช่น แฟ้มสะสมผลงานของนักเรียน ฯลฯ ส่งไปยังสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเสนอให้คณะกรรมการดำเนินงานคัดเลือกนักเรียน และสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาตรวจสอบ และเสนอผลต่อคณะกรรมการอำนวยการระดับกระทรวงศึกษาธิการ ตามจำนวนรางวัลที่กำหนดต่อไป

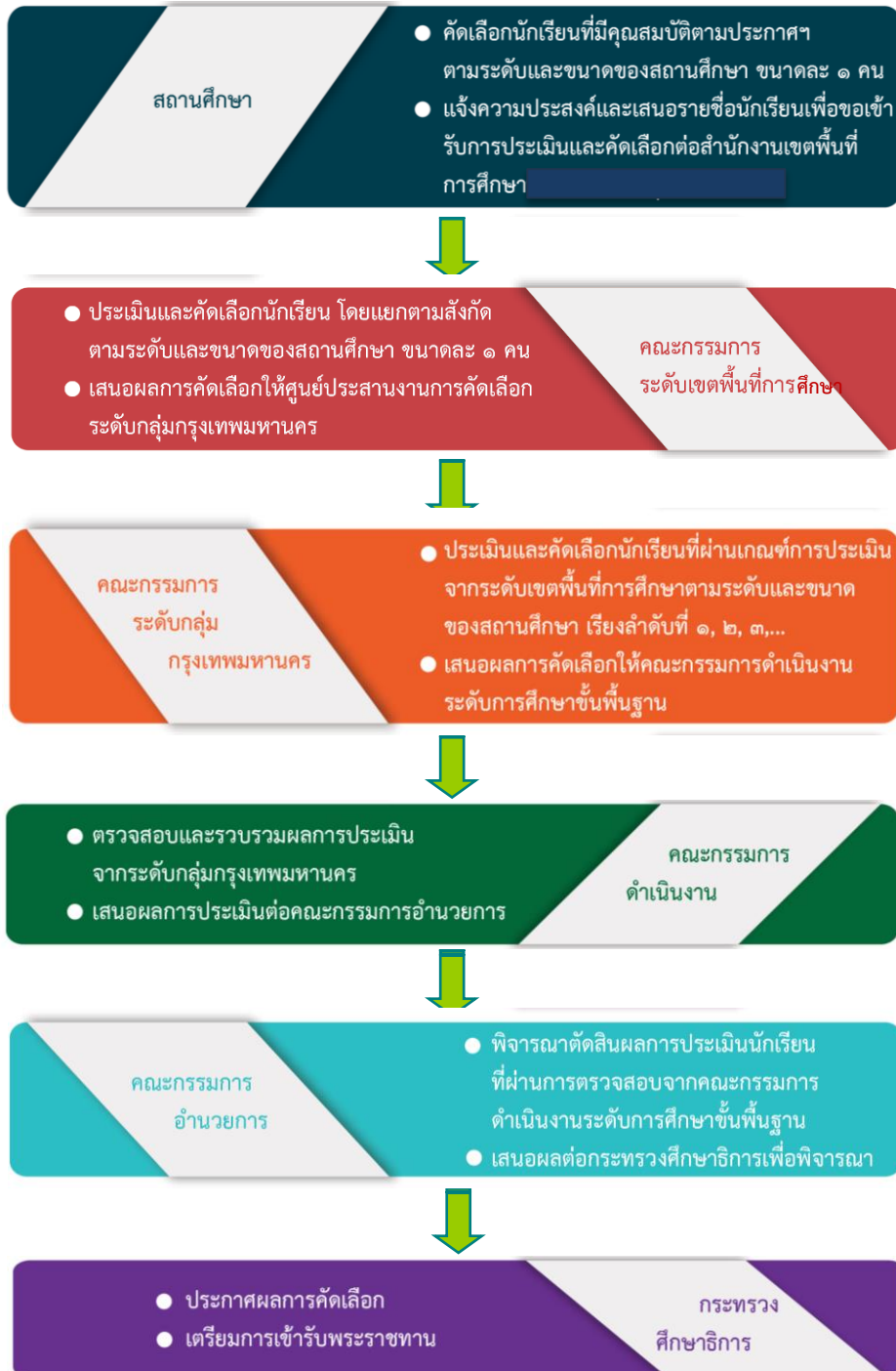
๒) วิธีการประเมินและคัดเลือก

ให้ดำเนินการตามแบบประเมินและคู่มือการประเมินนักเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเคร่งครัดทุกขั้นตอน

ในกรณีที่ไม่มีนักเรียนเข้ารับการประเมิน ให้ระบุว่า “ไม่มีนักเรียนเข้ารับการประเมิน” และในกรณีที่มีนักเรียนเข้ารับการประเมินแต่ไม่ผ่านเกณฑ์ ให้ระบุว่า “นักเรียนที่เข้ารับการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์”

ก่อนส่งผลการประเมินและเอกสารประกอบการพิจารณาไปยังสำนักทดสอบทางการศึกษา ให้คณะกรรมการอำนวยการระดับกลุ่มจังหวัดตรวจสอบความถูกต้องของคะแนนการประเมิน ชื่อและชื่อสกุลของนักเรียน ชื่อสถานศึกษา ที่ตั้ง และข้อมูลสำคัญในแบบประเมิน ชุดสรุปผลการประเมินของนักเรียนทุกคนที่เข้ารับการประเมินให้ถูกต้องครบถ้วน

แผนภาพแสดงขั้นตอนการคัดเลือกนักเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในส่วนกลาง

แผนภาพแสดงขั้นตอนการคัดเลือกนักเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในส่วนภูมิภาค

กระทรวงศึกษาธิการ

- ประกาศผลการคัดเลือก
- เตรียมการเข้ารับพระราชทาน

๓.๓ เอกสารในการประเมินและคัดเลือกนักเรียน

ในการดำเนินการประเมินนักเรียนให้ใช้เอกสารในการประเมินและคัดเลือกนักเรียน ๒ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ แบบรายงาน มี ๒ ชุด คือ

- ๑) แบบรายงาน ก. เป็นแบบรายงานตนเองของนักเรียน ให้นักเรียนเป็นผู้เขียนรายงานด้วยตนเอง)
- ๒) แบบรายงาน ข. เป็นแบบบันทึกข้อมูลคุณลักษณะพื้นฐานและกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียน ให้สถานศึกษาเป็นผู้เสนอข้อมูล

ส่วนที่ ๒ แบบประเมิน มี ๒ ชุด คือ

- ๑) แบบ พร.๑ เป็นแบบประเมินคุณลักษณะพื้นฐาน และกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียน
- ๒) แบบ พร.๒ เป็นแบบสรุปการประเมินนักเรียน

๓.๔ การประเมินและคัดเลือกนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดวิธีการคัดเลือกนักเรียนตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการที่จะประกาศเป็นปี ๆ ไป โดยให้คณะกรรมการคัดเลือกแต่ละระดับดำเนินการประเมินตามแบบประเมิน พร.๑ โดยใช้ข้อมูลในแบบรายงาน ก. และแบบรายงาน ข. เป็นส่วนหนึ่งประกอบการพิจารณาแล้วบันทึกผลสรุปในแบบ พร.๒ ทั้งนี้ คณะกรรมการคัดเลือกจะต้องพิจารณาคุณสมบัติของนักเรียนทั้ง ๔ ด้าน ดังนี้

๓.๔.๑ สถานภาพทางการศึกษา สถานศึกษาจะต้องเป็นผู้คัดเลือกนักเรียนตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ในข้อ ๒.๑

๓.๔.๒ ผลการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาส่งสำเนาเอกสารที่แสดงผลการเรียนรู้หรือผลการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นข้อมูลให้คณะกรรมการพิจารณาในขั้นต่อไป

๓.๔.๓ คุณลักษณะพื้นฐาน ให้คณะกรรมการในแต่ละขั้นตอนที่ได้กล่าวแล้วข้างต้นประเมินนักเรียนตามแนวทางและขอบเขตของคุณลักษณะพื้นฐาน โดยให้คะแนนเป็นระดับคะแนน ๑ ๒ ๓ และ ๔ ตามแบบประเมินด้านคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน (พร.๑) ข้อ ๑

๓.๔.๔ กิจกรรม/ผลงานดีเด่น ให้คณะกรรมการระดับสถานศึกษาคัดเลือกนักเรียนโดยให้นักเรียนเขียนบรรยายในแบบรายงานตนเอง (แบบรายงาน ก.) ด้วยตนเอง และสถานศึกษาบรรยายตามแนวทางในการประเมินกิจกรรม/ผลงานดีเด่น ในแบบบันทึกข้อมูลกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียน (แบบรายงาน ข.) เพื่อเป็นข้อมูลให้คณะกรรมการในขั้นตอนต่อไปพิจารณาหรือให้คะแนน หลักฐานหรือร่องรอยของกิจกรรม/ผลงานดีเด่นจะเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการสืบค้นพฤติกรรม กิจกรรม/ผลงานว่าดีเด่นจริงหรือไม่อย่างไร และจะต้องเป็นกิจกรรม/ผลงานของนักเรียนผู้นั้นที่สะสมต่อเนื่องมาโดยตลอดในช่วงเวลาที่ศึกษาอยู่ในระดับการศึกษาที่ส่งเข้ารับการประเมิน

คณะกรรมการคัดเลือกของแต่ละขั้นตอนทั้งจากระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับจังหวัด จนถึงระดับกลุ่มจังหวัด จะต้องพิจารณาตัดสินและคัดเลือกนักเรียน เพื่อเข้ารับรางวัลพระราชทานหรือให้ได้รางวัลชมเชย โดยให้คณะกรรมการสรุปผลการประเมินนักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกนั้น ในแบบสรุป พร.๒ เพื่อเป็นข้อมูลให้คณะกรรมการในขั้นต่อไปพิจารณา

กล่าวโดยสรุป ในการประเมินและคัดเลือกในระดับต่าง ๆ นั้น จะต้องจัดทำแบบประเมินดังนี้

ระดับสถานศึกษา ดำเนินการดังนี้

๑. สถานศึกษา ให้นักเรียนเขียนรายงานตนเอง ตามแบบรายงาน ก. และจัดทำแฟ้มสะสมงานของตนเอง
๒. สถานศึกษา กรอกข้อมูลทั่วไป และจัดทำแบบบันทึกข้อมูลกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียน ตามแบบรายงาน ข.
๓. สถานศึกษา ประเมินคุณลักษณะพื้นฐานและประเมินกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียน ตามแบบ พร.๑
๔. สถานศึกษา สรุปผลการให้คะแนนคุณลักษณะพื้นฐานและกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียน ในแบบ พร.๑
๕. สถานศึกษา สรุปผลการประเมินและแสดงข้อคิดเห็นเกี่ยวกับนักเรียนผู้นั้น ว่าสมควรจะได้รับรางวัลพระราชทานหรือรางวัลชมเชยเพราะเหตุใดในแบบ พร.๒

ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ให้คณะกรรมการคัดเลือกระดับเขตพื้นที่การศึกษา ประเมินนักเรียนตามแบบประเมิน พร.๑ และสรุปตามแบบ พร.๒ พร้อมทั้งรวบรวมแบบรายงาน ก. แบบรายงาน ข. และแฟ้มสะสมงานของนักเรียนทั้งหมด ส่งไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับเลือกให้เป็นศูนย์ประสานงานระดับจังหวัด

ระดับจังหวัด ให้คณะกรรมการคัดเลือกระดับจังหวัด ประเมินนักเรียนตามแบบประเมิน พร.๑ และสรุปตามแบบ พร.๒ พร้อมทั้งรวบรวมแบบรายงาน ก. แบบรายงาน ข. และแฟ้มสะสมงานของนักเรียนทั้งหมด เพื่อนำเสนอระดับกลุ่มจังหวัด

ระดับกลุ่มจังหวัด ให้คณะกรรมการคัดเลือกระดับกลุ่มจังหวัด ประเมินนักเรียนตามแบบประเมิน พร.๑ และสรุปตามแบบ พร.๒ พร้อมทั้งรวบรวมแบบรายงาน ก. แบบรายงาน ข. และแฟ้มสะสมงานของนักเรียนทั้งหมด เพื่อนำเสนอสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

** ทุกระดับจะต้องแนบแบบประเมิน พร.๑ และแบบสรุป พร.๒ พร้อมหลักฐานที่ใช้ประกอบการพิจารณาของสถานศึกษา (แบบรายงาน ก. และ ข.) ส่งประกอบแนบไปทุกขั้นตอนของการประเมินคัดเลือกด้วย **

๔. ขอบเขตการประเมิน

ในการประเมินนักเรียนเพื่อคัดเลือกให้รับรางวัลพระราชทานนั้น คณะกรรมการประเมินจะประเมินนักเรียน ๒ ด้าน รายละเอียดแต่ละด้านมีดังนี้

ด้านที่ ๑ การประเมินคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียน มีจำนวน ๓ รายการ ได้แก่

- ๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ
- ๑.๒ การมีทักษะการจัดการและการทำงาน
- ๑.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์

ด้านที่ ๒ การประเมินกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียน ให้นักเรียนระบุชื่อกิจกรรม/ผลงานที่นำเสนอ จำนวน ๓ รายการ โดยคณะกรรมการประเมินจะพิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่ปรากฏ ๔ ประเด็น คือ

- ๒.๑ คุณประโยชน์
- ๒.๒ คุณภาพ
- ๒.๓ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- ๒.๔ การเผยแพร่ผลงาน

๕. วิธีประเมินและการให้คะแนน

๕.๑ การจัดทำข้อมูลเบื้องต้นของสถานศึกษา

เพื่อให้การประเมินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นธรรมแก่ผู้ถูกประเมิน ให้นักเรียนเขียนรายงานด้วยลายมือของตนเองในแบบรายงาน ก. และให้สถานศึกษาจัดทำแบบบันทึกข้อมูลพฤติกรรมรวมทั้งกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียนตามแบบรายงาน ข. ทั้งนี้ เพื่อให้คณะกรรมการประเมินใช้แบบรายงานทั้ง ๒ ฉบับ เป็นข้อมูลเบื้องต้นหรือเป็นแนวทางในการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะพื้นฐาน รวมทั้งกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียน

รายการต่าง ๆ ในแบบรายงาน ก. และแบบรายงาน ข. ให้สถานศึกษาดำเนินการกรอกข้อมูล ให้ครบถ้วน ดังนี้

๕.๑.๑ แบบรายงาน ก. (แบบรายงานตนเองของนักเรียน)

ให้นักเรียนเขียนรายงานด้วยตนเองในแบบรายงาน ก. ไม่เกิน ๓ หน้ากระดาษ ประกอบด้วยหัวข้อต่อไปนี้

- ชื่อ นามสกุล ชื่อบิดาและมารดา
- ชื่อสถานศึกษา ชั้นเรียน แผนการเรียน
- ที่อยู่ปัจจุบันของนักเรียน
- ผลงานหรือกิจกรรมที่ทำแล้วและเกิดภาคภูมิใจ ได้รับการยกย่อง ได้รับรางวัล
- คติประจำใจ ความคาดหวังในอนาคต ฯลฯ

๕.๑.๒ แบบรายงาน ข. (แบบบันทึกข้อมูลคุณลักษณะพื้นฐาน รวมทั้งกิจกรรม/ผลงานดีเด่น)

ให้สถานศึกษาเขียนบรรยายพฤติกรรมด้านคุณลักษณะพื้นฐาน รวมทั้งกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียนในแบบบันทึกข้อมูล ตามแนวทางดังนี้

กิจกรรมดีเด่นและผลงานดีเด่น	หลักฐานและหรือกรณีตัวอย่าง
<p>ด.ช/ด.ญ...มีพฤติกรรมดีเด่นที่แสดงออกอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอในช่วงที่ศึกษาอยู่ระดับ...(ที่ส่งเข้ารับการประเมิน) จนเป็นที่ยอมรับและยกย่องจากครู เพื่อนร่วมชั้นเรียน/โรงเรียนและได้รับการชื่นชมจากท้องถิ่น ชุมชน แต่ละด้าน ดังนี้</p> <p>๑. คุณลักษณะพื้นฐาน</p> <p>๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>๑.๒ การมีทักษะการจัดการและการทำงาน</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>๑.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>๒. กิจกรรม/ผลงานดีเด่น</p> <p>ระบุชื่อกิจกรรม/ผลงานที่นักเรียนนำเสนอจำนวน ๓ รายการเป็นอย่างน้อย</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>เขียนบรรยายโดยยกกรณีตัวอย่าง และหรือ เหตุการณ์ที่แสดงให้เห็นว่า นักเรียนผู้นี้มี พฤติกรรมดีเด่นที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ จนเป็นที่ยกย่องและได้รับการยอมรับจากเพื่อน ครู-อาจารย์ หรือจากท้องถิ่น ชุมชน พร้อมทั้ง แนบหลักฐานประกอบ เช่น ชิ้นงานหรือผลงาน เกียรติบัตร ประกาศนียบัตร เอกสารต่าง ๆ คำบอกเล่าของบุคคล ภาพถ่าย ฯลฯ พฤติกรรม ดีเด่นแต่ละด้านจะมีเกณฑ์การพิจารณาหลักฐาน หรือร่องรอย ประกอบด้วยด้านละ ๓ แหล่งข้อมูล เป็นอย่างน้อย</p>

คณะกรรมการประเมินจะพิจารณาพฤติกรรม กิจกรรมและผลงานดีเด่นของนักเรียน โดยใช้แบบรายงานตนเองของนักเรียน (แบบรายงาน ก.) และแบบบันทึกข้อมูลแสดงพฤติกรรมดีเด่นของนักเรียน (แบบรายงาน ข.) เป็นพื้นฐานประกอบการตรวจสอบหลักฐานหรือร่องรอยตามแบบบันทึกข้อมูลนั้น

๕.๒ รายการประเมินและวิธีการประเมิน

การประเมินคุณลักษณะพื้นฐานและกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียนเพื่อคัดเลือกให้รับรางวัลพระราชทาน (ตามแบบ พร.๑) มีรายละเอียด ดังนี้

๕.๒.๑ คุณลักษณะพื้นฐาน

ในการประเมินคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนนั้น คณะกรรมการประเมินพึงพิจารณาขอบเขตของคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนที่เข้ารับการประเมินแต่ละระดับ ดังนี้

๑) **ระดับประถมศึกษา** ให้พิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ทักษะการจัดการและการทำงาน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (ดังรายละเอียดในคำอธิบายระดับคุณภาพ) รวมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่นักเรียนกระทำในชีวิตประจำวัน การอยู่ร่วมกัน และการทำประโยชน์เพื่อสังคม ทั้งที่บ้านและที่สถานศึกษา

๒) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ให้พิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ทักษะการจัดการและการทำงาน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (ดังรายละเอียดในคำอธิบายระดับคุณภาพ) รวมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่นักเรียนกระทำในชีวิตประจำวัน การอยู่ร่วมกัน และการทำประโยชน์เพื่อสังคม ทั้งที่บ้าน ที่สถานศึกษา และในท้องถิ่น

๓) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้พิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ทักษะการจัดการและการทำงาน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (ดังรายละเอียดในคำอธิบายระดับคุณภาพ) รวมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่นักเรียนกระทำในชีวิตประจำวัน การอยู่ร่วมกันและการทำประโยชน์เพื่อสังคมทั้งที่บ้าน ที่สถานศึกษา และในชุมชน

คุณลักษณะพื้นฐานที่จะประเมินนักเรียนจำนวน ๓ รายการนั้น แต่ละรายการมีเกณฑ์การให้ระดับคะแนนเป็น ๔ ระดับ ดังรายละเอียดของรายการประเมิน คำอธิบายแนวทางการให้ระดับคะแนนแต่ละระดับคุณภาพ รวมทั้งวิธีประเมินและแหล่งข้อมูล ดังนี้

ระดับคุณภาพและคำอธิบาย

๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ

ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ หมายถึง ความรู้ ความสามารถ และทักษะของนักเรียนที่ได้รับการพัฒนาจากการเรียนรู้และฝึกฝนอบรมจากสถานศึกษา ประกอบด้วย ๑) ความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ ตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น ๒) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหา ๓) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ ๔) พัฒนาการและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร

ระดับคุณภาพและคำอธิบาย

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
๔	<ul style="list-style-type: none"> อ่านถูกต้อง คล่องแคล่ว เข้าใจเรื่องหรือข้อความที่อ่านได้ชัดเจน สามารถสรุปความ ตีความ ขยายความได้ สรุปสาระสำคัญจากการอ่านได้ เขียนได้ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา สื่อความหมาย ใช้ภาษาที่สละสลวย สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้ตรงประเด็นที่กำหนด เข้าใจง่าย มีแนวคิดที่น่าสนใจ ประทับใจ โดดเด่น อย่างน้อย ๒ ภาษา คิดคำนวณถูกต้องตามระดับชั้นได้ดีเยี่ยม อธิบายหรือนำเสนอขั้นตอนการดำเนินงานได้อย่างชัดเจน เป็นระบบ มีการคิดวิเคราะห์ที่ระดับสูง และคิดเชิงบวก สามารถเชื่อมโยงและสรุปหลักการเป็นของตนเองได้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล รอบคอบ พัฒนางานได้อย่างสร้างสรรค์ เข้าใจ รู้เท่าทัน สามารถใช้เทคโนโลยี สื่อสังคมออนไลน์ (social network) ได้ถูกต้องและสร้างสรรค์ และแนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้ มีทักษะขั้นสูงในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สามารถสืบค้นสารสนเทศจากแหล่งข้อมูลสารสนเทศที่หลากหลาย และมีวิจารณ์ญาณในการเลือกใช้อินเทอร์เน็ตที่เชื่อถือได้ นำความรู้มาสร้างสรรค์ชิ้นงาน เกิดองค์ความรู้ใหม่ และเผยแพร่ผลงานได้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด ไม่น้อยกว่า ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
	<ul style="list-style-type: none"> ● มีความก้าวหน้าด้านการเรียนรู้จากพื้นฐานเดิม ทั้งในด้านความรู้ ความเข้าใจ รวมถึงทักษะต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรม
๓	<ul style="list-style-type: none"> ● อ่านถูกต้อง คล่องแคล่ว เข้าใจเรื่องหรือข้อความที่อ่านได้ชัดเจน สามารถสรุปความ ตีความ ขยายความได้ ● เขียนได้ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษาและการสื่อความหมาย สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้ตรงประเด็น และเข้าใจง่าย ● คิดคำนวณถูกต้องตามระดับชั้นได้ดีมาก ● อธิบายหรือนำเสนอขั้นตอนการดำเนินงานอย่างชัดเจน เป็นระบบ มีการวิเคราะห์ เชื่อมโยง สรุปเหตุการณ์ โดยใช้กระบวนการคิด ● เข้าใจ รู้เท่าทัน สามารถใช้เทคโนโลยี สื่อสังคมออนไลน์ (social network) ได้ถูกต้อง และแนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้ ● มีทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อการติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สามารถสืบค้นข้อมูลสารสนเทศจากแหล่งข้อมูลสารสนเทศที่หลากหลาย ● ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด ไม่น้อยกว่า ๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้
๒	<ul style="list-style-type: none"> ● อ่านถูกต้อง คล่องแคล่ว เข้าใจเรื่องหรือข้อความที่อ่านได้ชัดเจน ● เขียนได้ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษาและการสื่อความหมาย สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้ตรงประเด็น ● คิดคำนวณถูกต้องตามระดับชั้นได้ดี ● อธิบายหรือนำเสนอขั้นตอนการดำเนินงานได้ชัดเจน มีการวิเคราะห์ เชื่อมโยง สรุปเหตุการณ์ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล ● เข้าใจและรู้เท่าทันในการใช้เทคโนโลยี สื่อสังคมออนไลน์ (social network) ได้ถูกต้อง ● มีทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อการติดต่อสื่อสาร สามารถสืบค้นข้อมูลสารสนเทศจากแหล่งข้อมูลสารสนเทศที่หลากหลาย ● ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด ไม่น้อยกว่า ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้
๑	<ul style="list-style-type: none"> ● อ่านถูกต้อง คล่องแคล่ว เข้าใจเรื่องหรือข้อความที่อ่านได้ ● เขียนไม่ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา แต่สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้ตรงประเด็น ● คิดคำนวณถูกต้องตามระดับชั้นได้พอใช้ ● อธิบายหรือนำเสนอขั้นตอนการดำเนินงานได้โดยต้องได้รับคำแนะนำจากผู้อื่นจึงจะสามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาได้ ● เข้าใจและรู้เท่าทันในการใช้เทคโนโลยี สื่อสังคมออนไลน์ (social network) ได้ถูกต้อง ● มีทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อการติดต่อสื่อสาร สามารถสืบค้นข้อมูลสารสนเทศจากแหล่งข้อมูลสารสนเทศที่หลากหลาย ● ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด ไม่น้อยกว่า ๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. พิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากหลักฐานที่สถานศึกษาดำเนินการ
๒. ประเมินจากแฟ้มสะสมงาน สมุดงาน สมุดแบบฝึกหัด สมุดบันทึกประจำวัน ฯลฯ ของนักเรียน
๓. ประเมินจากผลงานที่ให้นักเรียนปฏิบัติในขณะที่สัมภาษณ์ เช่น อ่าน เขียนข้อความหรือเรื่องราว แสดงความคิดเห็น หรือให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมให้คณะกรรมการเห็นประจักษ์ตามความเหมาะสม

๑.๒ การมีทักษะการจัดการและการทำงาน

การมีทักษะการจัดการและการทำงาน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการสร้างสรรค์ผลงาน มีวิจารณ์ญาณในการแก้ปัญหา และร่วมมือกับเพื่อนในการทำงานอย่างเห็นคุณค่า ประกอบด้วย ๑) ความสามารถตัดสินใจสร้างงานและวางระบบการทำงาน ๒) ความสามารถทำงานเป็นกลุ่มและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ๓) การเห็นความสำคัญและคุณค่าของการประกอบอาชีพสุจริต และ ๔) ความสามารถในการนำทรัพยากร ข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยี มาใช้ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ระดับคุณภาพและคำอธิบาย

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
๔	<ul style="list-style-type: none"> ● ตั้งใจทำงานอย่างเต็มความสามารถ ศึกษารายละเอียด วางแผนตัดสินใจสร้างงาน มีขั้นตอนการทำงานชัดเจน สามารถปฏิบัติตามแผนได้ มีการตรวจสอบประเมินการทำงานและสรุปรายงานผลสำเร็จได้ตรงตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ● เป็นผู้นำและรวบรวมกลุ่มเพื่อนให้ทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในกลุ่ม ให้ข้อคิดเห็นและแสดงความสามารถเด่นชัด ให้ความร่วมมือในการทำงาน รับฟังความคิดเห็นและยอมรับความสามารถของผู้อื่น ปฏิบัติงานต่อเนื่องจนมีผลงานเป็นที่ยอมรับ ● มีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน เห็นความสำคัญและคุณค่าของการประกอบอาชีพสุจริต ตั้งใจใฝ่เรียนรู้เกี่ยวกับงานอาชีพสุจริต ● เลือกใช้ทรัพยากร วัสดุ อุปกรณ์ ข้อมูลสารสนเทศ นวัตกรรม ภูมิปัญญาและเทคโนโลยี มาใช้ในการทำงานให้เกิดประโยชน์ คุ่มค่า ประหยัดเวลา และค่าใช้จ่ายในการทำงานได้เหมาะสมกับงานและสภาพแวดล้อม
๓	<ul style="list-style-type: none"> ● ตั้งใจทำงานอย่างเต็มความสามารถ วางแผนตัดสินใจสร้างงาน มีขั้นตอนการทำงานชัดเจน สามารถปฏิบัติตามแผนได้ มีการตรวจสอบประเมินการทำงาน และสรุปรายงานผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ ● เป็นผู้นำในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในกลุ่ม ปฏิบัติงานให้เป็นที่ยอมรับของผู้อื่น ทั้งในด้านความคิดเห็นและด้านความสามารถ ให้ความร่วมมือในการทำงาน รับฟังความคิดเห็นและยอมรับความสามารถของผู้อื่น ● มีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน เห็นความสำคัญและคุณค่าของการประกอบอาชีพสุจริต สนใจใฝ่เรียนรู้เกี่ยวกับงานอาชีพสุจริต ● เลือกใช้ทรัพยากร วัสดุ อุปกรณ์ ข้อมูลสารสนเทศ ภูมิปัญญาและเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานให้เกิดประโยชน์ คุ่มค่า ประหยัดเวลา และค่าใช้จ่ายในการทำงานได้เหมาะสมกับงานและสภาพแวดล้อม

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
๒	<ul style="list-style-type: none"> ● ตั้งใจทำงานอย่างเต็มความสามารถ มีขั้นตอนการทำงาน ตรวจสอบ และสรุปรายงานผลการทำงาน ● เป็นผู้ร่วมงานในการทำงาน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รับฟังความคิดเห็นและยอมรับความสามารถของผู้อื่น ● มีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน เห็นความสำคัญและคุณค่าของการประกอบอาชีพ และเรียนรู้เกี่ยวกับงานอาชีพสุจริต ● เลือกใช้ วัสดุ อุปกรณ์ ข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยี มาใช้ให้เกิดประโยชน์ ประหยัดเวลา และค่าใช้จ่ายในการทำงานได้เหมาะสม
๑	<ul style="list-style-type: none"> ● มีการทำงาน ตรวจสอบ และสรุปรายงานผลการทำงาน ● เป็นผู้ร่วมงานในการทำงาน รับฟังความคิดเห็นและยอมรับความสามารถของผู้อื่น ● มีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน เห็นความสำคัญและคุณค่าของการประกอบอาชีพสุจริต ● เลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ ประหยัดเวลา และค่าใช้จ่ายในการทำงานได้เหมาะสม

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. ประเมินจากผลงานตามบริบทจริงของสถานศึกษาและวิธีนำเสนอผลงาน
๒. ประเมินจากแฟ้มสะสมงาน สมุดงาน สมุดแบบฝึกหัด หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องของนักเรียน
๓. สัมภาษณ์นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และเพื่อนนักเรียน

๑.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน อันเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม การมีจิตสำนึกที่ดี สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก ประกอบด้วย ๑) การมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดีตามหลักสูตร และคุณลักษณะตามที่สถานศึกษากำหนด ๒) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๓) การยอมรับเหตุผลและความคิดเห็นของผู้อื่น ๔) ความเป็นประชาธิปไตยและมีภาวะผู้นำ มีความมั่นใจในตนเอง ๕) มีทักษะชีวิตในการป้องกันตนเองและผู้อื่นให้ปลอดภัยจากสิ่งเสพติด อบายมุขและภัยอันตรายต่าง ๆ และ ๖) มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ตามวัย มีสุขภาพจิตที่ดี และมีบุคลิกภาพที่ดี

ระดับคุณภาพและคำอธิบาย

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
๔	<ul style="list-style-type: none"> ● รักษา ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเข้าร่วมกิจกรรมหรือปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ อย่างต่อเนืองและภาคภูมิใจ ● ซื่อสัตย์ สุจริต ไม่ถือเอาสิ่งของหรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง และดำรงชีวิตอย่างพอเพียง เหมาะกับสภาพสังคมปัจจุบัน ● ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎระเบียบที่สถานศึกษากำหนด ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ แบ่งปันสิ่งของ และอาสาทำงานด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจ ● ตั้งใจ แสวงหา ศึกษา ค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ มีวินัยในตนเอง รับผิดชอบการทำงาน และมุ่งมั่นทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ● ปฏิบัติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทย ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง สามารถนำ ภูมิปัญญาไทยมาใช้ให้เหมาะสมสอดคล้องกับวิถีชีวิต และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น ● มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สถานศึกษา กำหนด ปฏิบัติจนเป็นนิสัย เป็นแบบอย่างได้ ให้คำแนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้ ● อนุรักษ์และใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม คุ่มค่า รู้จักการถนอม รักษา นำกลับมาใช้ใหม่ ประดิษฐ์หรือนำสิ่งอื่นมาทดแทน และเผยแพร่ความรู้ให้เกิดประโยชน์ ต่อการดำรงชีวิตที่มีคุณค่าต่อสังคมและการพัฒนาชุมชนให้ยั่งยืน ● มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์อย่างมีเหตุมีผล ตัดสินใจด้วยตนเองและนำไปใช้ ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม สร้างสรรค์ แนะนำหรืออธิบายให้ผู้อื่น ยอมรับ ให้เกียรติ และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น ● เข้าใจหลักการปฏิบัติตนในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และ ปฏิบัติตนได้เหมาะสม เป็นแบบอย่างได้ ● มีความเป็นผู้นำ พัฒนาปรับปรุงตนเองอย่างสม่ำเสมอ มั่นใจในตนเอง มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ กล้าคิด กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล ปฏิบัติงานหรือกิจกรรมในสถานศึกษา หรือนอกสถานศึกษาบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ เป็นที่ยอมรับและเป็นแบบอย่างที่ดี ● มีทักษะชีวิตในการป้องกันตนเองและผู้อื่นให้ปลอดภัยในสถานการณ์ต่าง ๆ รู้เท่าทัน แก้ปัญหา และปฏิบัติตนให้พ้นจากสิ่งเสพติด สิ่งมอมเมา อบายมุขต่าง ๆ อุบัติภัย อุบัติเหตุ การทะเลาะ วิวาท ปัญหาทางเพศ โดยปฏิบัติตามเป็นแบบอย่าง แนะนำ และสามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้อื่น ได้ ● มีสุขภาพร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงตามวัย มีพฤติกรรมและบุคลิกภาพที่ดีเหมาะสม ใช้เวลา สุขภาพ กิริยาเรียบร้อย ร่าเริงแจ่มใส ออกกำลังกายหรือเข้าร่วมกิจกรรมออกกำลังกายเป็น ประจำ อธิบายและให้คำแนะนำวิธีการรักษาสุขภาพให้แข็งแรงได้อย่างมั่นใจและถูกต้อง รณรงค์ เผยแพร่การดูแลสุขภาพให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้เหมาะสม

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
๓	<ul style="list-style-type: none"> ● รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเข้าร่วมกิจกรรมหรือปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่ตนนับถือสม่ำเสมอ ● ซื่อสัตย์ สุจริต ไม่ถือเอาสิ่งของหรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง และดำรงชีวิตอย่างพอเพียง ● ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎระเบียบของสถานศึกษา แบ่งปันสิ่งของ อาสาทำงาน และช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ ● ตั้งใจ แสวงหา ศึกษาค้นคว้าความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ รับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ ● ปฏิบัติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทย ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง สามารถนำภูมิปัญญาไทยมาใช้ให้เหมาะสมกับวิถีชีวิต และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น ● มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนด เป็นแบบอย่างได้ และสามารถแนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้ ● อนุรักษ์และใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม คุ่มค่า รู้จักการถนอมรักษา นำกลับมาใช้ใหม่ ประดิษฐ์หรือนำสิ่งอื่นมาทดแทน และเผยแพร่ความรู้ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตและการพัฒนาชุมชน ● มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุมีผล ตัดสินใจด้วยตนเองและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม สร้างสรรค์ แนะนำหรืออธิบายให้ผู้อื่นยอมรับ ตลอดจนยอมรับและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น ● เข้าใจหลักการปฏิบัติตนในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และปฏิบัติตนได้เหมาะสม เป็นแบบอย่างได้ ● มีความเป็นผู้นำ ปรับปรุงและพัฒนาตนเองสม่ำเสมอ มั่นใจในตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าคิด กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล ปฏิบัติงานหรือกิจกรรมในสถานศึกษาหรือนอกสถานศึกษา เป็นที่ยอมรับและเป็นแบบอย่างที่ดี ● มีทักษะชีวิตในการป้องกันตนเองและผู้อื่นให้ปลอดภัยในสถานการณ์ต่างๆ รู้เท่าทัน สามารถแก้ปัญหา ปฏิบัติตนให้พ้นจากสิ่งเสพติด สิ่งมอมเมา อบายมุขต่าง ๆ อุบัติภัย อุบัติเหตุ การทะเลาะวิวาท ปัญหาทางเพศ และสามารถให้คำปรึกษา ● สุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ตามวัย มีบุคลิกภาพที่ดี ใฝ่หาสุขภาพ เรียบร้อย ร่าเริงแจ่มใส ออกกำลังกายและเข้าร่วมกิจกรรมการออกกำลังกายสม่ำเสมอ อธิบายวิธีการรักษาสุขภาพให้แข็งแรงได้อย่างมั่นใจและถูกต้อง รณรงค์ เผยแพร่เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตามโอกาส
๒	<ul style="list-style-type: none"> ● รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เข้าร่วมกิจกรรม และปฏิบัติตนตามหลักศาสนาอย่างต่อเนื่อง ● ซื่อสัตย์ สุจริต ไม่ถือเอาสิ่งของหรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง และดำรงชีวิตอย่างพอเพียง ● ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎระเบียบของสถานศึกษา แบ่งปันสิ่งของ และอาสาทำงานด้วยความเต็มใจ

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
	<ul style="list-style-type: none"> ● ตั้งใจ แสวงหา ศึกษา ค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ รับผิดชอบที่จะทำงานให้สำเร็จ ● ปฏิบัติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทย ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง สามารถนำภูมิปัญญาไทยมาใช้ให้เหมาะสมในวิถีชีวิต ● มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนด เป็นแบบอย่างได้ ● อนุรักษ์และใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม คุ่มค่า รู้จักการถนอมรักษา นำกลับมาใช้ใหม่ ประดิษฐ์หรือนำสิ่งอื่นมาทดแทน และเผยแพร่ความรู้ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตและการพัฒนาในชุมชน ● มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล ตัดสินใจด้วยตนเองและนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม สร้างสรรค์ ตลอดจนยอมรับและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น ● มีความเป็นผู้นำ ปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ มั่นใจในตนเอง มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ กล้าคิด กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล ปฏิบัติงานหรือกิจกรรมในสถานศึกษาหรือนอกสถานศึกษา ได้รับการยอมรับ ● เข้าใจหลักการปฏิบัติตนในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และปฏิบัติได้ ● มีทักษะชีวิตในการป้องกันตนเองและผู้อื่นให้ปลอดภัยในบางสถานการณ์ รู้เท่าทัน สามารถแก้ปัญหา ปฏิบัติตนให้พ้นจากสิ่งเสพติด สิ่งมอมเมา อบายมุขต่าง ๆ อุบัติภัย อุบัติเหตุ การทะเลาะวิวาท ปัญหาทางเพศ ● สุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ตามวัย มีบุคลิกภาพที่ดี ใ่วาจาสุภาพ เรียบร้อย ร่าเริงแจ่มใส เข้าร่วมกิจกรรมการออกกำลังกายบ่อยๆ อธิบายวิธีการรักษาสุขภาพให้แข็งแรงได้ถูกต้อง
๑	<ul style="list-style-type: none"> ● รักษาดี ศาสนา พระมหากษัตริย์ เข้าร่วมกิจกรรม และปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ ● ซื่อสัตย์ สุจริต ไม่ถือเอาสิ่งของหรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง และดำรงชีวิตอย่างพอเพียง ● ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎระเบียบของสถานศึกษา และอาสาทำงานด้วยความเต็มใจ ● ตั้งใจ แสวงหา ศึกษา ค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ รับผิดชอบในการทำงาน ● ปฏิบัติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทย และร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมภูมิปัญญาไทย ● มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนด ● อนุรักษ์และใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม คุ่มค่า รู้จักการถนอมรักษา นำกลับมาใช้ใหม่ ประดิษฐ์หรือนำสิ่งอื่นมาทดแทน ● มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล ตัดสินใจด้วยตนเองและนำไปใช้ ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม ยอมรับและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
	<ul style="list-style-type: none"> ปรับปรุงตนเองอยู่เสมอเพื่อพัฒนาความเป็นผู้นำ สร้างความมั่นใจในตนเอง พัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ให้ตนเอง กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล ร่วมงานหรือกิจกรรมในสถานศึกษาหรือนอกสถานศึกษา เข้าใจหลักการปฏิบัติตนในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และปฏิบัติตามได้ มีทักษะชีวิตในการป้องกันตนเองและผู้อื่นให้ปลอดภัย ปฏิบัติตนให้พ้นจากสิ่งเสพติด สิ่งมอมเมา อบายมุขต่าง ๆ อุบัติภัย อุบัติเหตุ การทะเลาะวิวาท ปัญหาทางเพศ สุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ตามวัย มีบุคลิกภาพที่ดี ใฝ่หาสุขภาพ เรียบร้อย ร่าเริงแจ่มใส ร่วมกิจกรรมการออกกำลังกายตามความพอใจ

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- สัมภาษณ์นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และเพื่อนนักเรียน
- ตรวจสอบแฟ้มสะสมงาน และพิจารณาเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น สมุดบันทึกความดี เกียรติบัตร หรือรางวัลต่างๆ
- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

๕.๒.๒ กิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียน

การประเมินกิจกรรม/ผลงานดีเด่นของนักเรียน ให้คณะกรรมการประเมินพิจารณากิจกรรม/ผลงานดีเด่นที่นักเรียนนำเสนอเพียง ๓ รายการ แต่ให้มีความหลากหลาย เช่น ด้านวิชาการ ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านกีฬา ด้านสิ่งประดิษฐ์ ด้านเทคโนโลยี เป็นต้น โดยให้พิจารณาตามเกณฑ์การประเมิน ๔ ประเด็น ได้แก่ ๑) คุณประโยชน์ ๒) คุณภาพ ๓) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และ ๔) การเผยแพร่ผลงาน ซึ่งมีรายละเอียดคำอธิบายระดับคุณภาพ ดังนี้

ระดับคุณภาพและคำอธิบาย

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
๔	<ul style="list-style-type: none"> คุณประโยชน์ : กิจกรรมหรือผลงานนั้นก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิต สภาวะแวดล้อม และเสริมสร้างความเจริญก้าวหน้าแก่กิจการเพื่อส่วนรวมในกลุ่มนักเรียน สถานศึกษา ชุมชน อำเภอ จังหวัด ภูมิภาค ระดับประเทศหรือนานาชาติ คุณภาพ : กิจกรรมหรือผลงานนั้นมีประสิทธิภาพ ประสบความสำเร็จ เป็นแบบอย่างที่ดี ได้รับคัดเลือกส่งเข้าประกวดแข่งขัน สามารถสร้างชื่อเสียง ได้รับการยอมรับและไว้วางใจจากกลุ่มนักเรียน ตลอดจนครูอาจารย์และบุคคลทั่วไป ทั้งในระดับสถานศึกษา ชุมชน อำเภอ จังหวัด ภูมิภาค ระดับประเทศหรือนานาชาติ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ : กิจกรรมหรือผลงานนั้นเกิดจากการรวบรวม ผสมผสาน เชื่อมโยง ความรู้และประสบการณ์เดิมที่หลากหลายมาสร้างเป็นความรู้ใหม่ด้วยตนเองอย่างมีหลักเกณฑ์ พัฒนาและริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ ที่มีรายละเอียดซับซ้อน มีผลงานแปลกใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
	<p>และสังคม โดยสามารถบอกรายละเอียดของกิจกรรมที่ปฏิบัติหรือผลงานที่นำเสนอได้ชัดเจน น่าเชื่อถือ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● การเผยแพร่ : กิจกรรมหรือผลงานนั้นมีการถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้รับรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ เป็นที่ยอมรับของกลุ่มนักเรียน สถานศึกษา ชุมชน อำเภอ จังหวัด ภูมิภาค ระดับประเทศหรือนานาชาติ
๓	<ul style="list-style-type: none"> ● คุณประโยชน์ : กิจกรรมหรือผลงานนั้นก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิต สภาวะแวดล้อม และเสริมสร้างความเจริญก้าวหน้าแก่กิจการเพื่อส่วนรวมในกลุ่มนักเรียน สถานศึกษา ชุมชน อำเภอ จังหวัด ภูมิภาค ● คุณภาพ : กิจกรรมหรือผลงานนั้นประสบความสำเร็จ มีประสิทธิภาพ เป็นแบบอย่างที่ดี ได้รับคัดเลือกส่งเข้าประกวดแข่งขัน สามารถสร้างชื่อเสียง ได้รับการยอมรับ และไว้วางใจจากกลุ่มนักเรียน ตลอดจนครูอาจารย์และบุคคลทั่วไป ทั้งในระดับสถานศึกษา ชุมชน อำเภอ จังหวัด ภูมิภาค ● ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ : กิจกรรมหรือผลงานนั้นเกิดจากการรวบรวม ผสมผสาน เชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมมาสร้างเป็นความรู้ใหม่ด้วยตนเองอย่างมีหลักการ พัฒนาและริเริ่มสิ่งใหม่ๆ ที่มีรายละเอียดซับซ้อน มีผลงานแปลกใหม่ที่เป็นประโยชน์ โดยสามารถบอกรายละเอียดของกิจกรรมที่ปฏิบัติหรือผลงานที่นำเสนอได้ ● การเผยแพร่ : กิจกรรมหรือผลงานนั้นมีการถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้รับรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ เป็นที่ยอมรับของกลุ่มนักเรียน สถานศึกษา ชุมชน อำเภอ จังหวัด ภูมิภาค
๒	<ul style="list-style-type: none"> ● คุณประโยชน์ : กิจกรรมหรือผลงานนั้นก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิต สภาวะแวดล้อม และเสริมสร้างความเจริญก้าวหน้าแก่กิจการเพื่อส่วนรวมในกลุ่มเพื่อนนักเรียน ได้รับผลดีเป็นที่ยอมรับในระดับสถานศึกษา ชุมชน อำเภอ จังหวัด ● คุณภาพ : กิจกรรมหรือผลงานนั้นประสบความสำเร็จ ได้รับคัดเลือกเป็นผู้แทนเข้าประกวดแข่งขันในระดับสถานศึกษา ชุมชน อำเภอ จังหวัด ● ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ : กิจกรรมหรือผลงานนั้นเกิดจากการเชื่อมโยงความรู้ของตนเองกับประสบการณ์เดิมมาสร้างเป็นความรู้ใหม่ผนวกกับการชี้แนะของผู้อื่นบางส่วน พัฒนาสิ่งใหม่ๆ ที่ไม่ซับซ้อน ผลงานเกิดประโยชน์อยู่บ้าง สามารถบอกรายละเอียดของกิจกรรมที่ปฏิบัติหรือผลงานที่ตนนำเสนอได้ ● การเผยแพร่ : กิจกรรมหรือผลงานนั้นมีการถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้รับรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ เป็นที่ยอมรับของกลุ่มนักเรียน ระดับสถานศึกษา ชุมชน อำเภอ จังหวัด
๑	<ul style="list-style-type: none"> ● คุณประโยชน์ : กิจกรรมหรือผลงานนั้นก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิต หรือสภาวะแวดล้อม หรือเสริมสร้างความเจริญก้าวหน้าแก่กิจการส่วนรวมกลุ่มเพื่อนและนักเรียน ได้รับผลดีเป็นที่ยอมรับในระดับสถานศึกษา ชุมชน อำเภอ ● คุณภาพ : กิจกรรมหรือผลงานนั้นประสบความสำเร็จ ได้รับคัดเลือกให้เป็นผู้แทนเข้าประกวดหรือแข่งขัน ระดับสถานศึกษา ชุมชน อำเภอ

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
	<ul style="list-style-type: none"> ● ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ : กิจกรรมหรือผลงานนั้นเกิดจากการเชื่อมโยงความรู้กับประสบการณ์เดิมของตนเอง สร้างเป็นความรู้ใหม่ผนวกกับการชี้แนะของผู้อื่นเป็นส่วนใหญ่ ริเริ่มทำสิ่งใหม่ๆ ที่ไม่ซับซ้อน สามารถบอกรายละเอียดของกิจกรรมที่ปฏิบัติหรือผลงานที่ตนเองนำเสนอได้ ● การเผยแพร่ : กิจกรรมหรือผลงานนั้นได้รับการถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้รับรู้ในระดับสถานศึกษา ชุมชน อำเภอ

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. พิจารณาจากหลักฐาน เช่น เอกสารคำสั่งแต่งตั้ง เกียรติบัตร รางวัลจากการประกวด การแข่งขันต่าง ๆ เป็นต้น
๒. สัมภาษณ์กลุ่มเพื่อนนักเรียน ผู้ร่วมงาน/กิจกรรม ครู
๓. วิเคราะห์จากรายงานผลการทำงาน กิจกรรม โครงการ ผลงานต่าง ๆ
๔. การนำเสนอผลงาน

๕.๓ วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

ในการประเมิน คณะกรรมการประเมินต้องใช้ในการประเมินหลายวิธี เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ร่องรอยหลักฐานให้ครอบคลุม ถูกต้อง และเพียงพอต่อการตัดสินใจ พิจารณาสรุปผลการประเมินของนักเรียนแต่ละรายที่เข้ารับการประเมิน เช่น

- ๑) สัมภาษณ์นักเรียนที่เข้ารับการประเมิน เพื่อนๆ ของนักเรียน ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง หรือผู้ที่นักเรียนร่วมทำกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ ทั้งในและนอกโรงเรียน
- ๒) สังเกตพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออก เช่น การพูดจา กิริยามารยาท การแต่งกาย บุคลิกลักษณะ การแสดงความสามารถพิเศษ (เช่น เป็นนักพูด นักดนตรี นาฏศิลป์ เล่าประสบการณ์การทำโครงการที่แสดงความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง ลงมือปฏิบัติตัวอย่างกิจกรรมที่มีส่วนร่วมพัฒนา ฯลฯ) รวมถึงสังเกตสุขภาพ สุขนิสัยในการดูแลสุขภาพกายและใจ หรือสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน เป็นต้น
- ๓) ตรวจสอบร่องรอยจากเอกสารหลักฐานต่าง ๆ เช่น รายงานพฤติกรรมของนักเรียน รายงานผลการเรียนของนักเรียน แฟ้มสะสมผลงานดีเด่น รายงานโครงการที่นักเรียนริเริ่มสร้างสรรค์ และดำเนินการเพื่อพัฒนาห้องเรียน โรงเรียน ห้องถิ่นหรือชุมชน โฉ่ เกียรติบัตรต่าง ๆ ฯลฯ

๕.๔ การสรุปผลการประเมินของนักเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน (ตามแบบ พร.๒)

ในทุกขั้นตอน ให้สรุปข้อคิดเห็นของคณะกรรมการประเมินที่มีต่อนักเรียนที่เข้ารับการประเมินว่าเพราะเหตุใดจึงเห็นว่านักเรียนที่เสนอมานี้สมควรได้รับรางวัลพระราชทานหรือรางวัลชมเชย

๖. ขั้นตอนการจัดทำคะแนนและเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือก

๖.๑ ขั้นตอนการจัดทำคะแนน

เมื่อคณะกรรมการประเมินแต่ละคนให้คะแนนตามรายการในแบบประเมินของตนและรวมคะแนนแต่ละด้านไว้แล้ว ให้ประธานและคณะกรรมการประเมินอภิปรายร่วมกันให้ได้ข้อยุติ และสรุปผลการประเมินในแบบสรุปผล (อยู่แผ่นหลังสุดของแบบประเมิน) ดังนี้

๑. ตรวจสอบผลรวมของคะแนนแต่ละด้านของกรรมการแต่ละคน

๒. หาผลรวมของคะแนนแต่ละรายการของกรรมการทั้งหมด

๓. หาค่าเฉลี่ยของการประเมินคุณลักษณะพื้นฐาน เพื่อประเมินการผ่านเกณฑ์ข้อที่ ๑ โดยการนำคะแนนของกรรมการแต่ละคนมารวมกันเป็นคะแนนผลรวมของแต่ละรายการจากข้อ ๒ ตั้งหารด้วยผลคูณของจำนวนกรรมการทั้งหมดกับจำนวนรายการประเมินของข้อนั้น ๆ (ใช้ทศนิยม ๒ ตำแหน่งไม่ปัดเศษ) ตัวอย่าง รายการที่ ๑.๑ ได้คะแนนรวม ๑๘ จำนวนกรรมการ ๕ คน $(๑๘ \div ๕) = ๓.๖๐$

๔. นำค่าเฉลี่ยแต่ละรายการ (ผลจากข้อ ๓) รายการที่ ๑.๑ ถึง ๑.๓ มารวมกัน แล้วหารด้วย ๓ ได้เป็นค่าเฉลี่ยของการประเมินด้านคุณลักษณะพื้นฐาน (A) ตัวอย่าง ค่าเฉลี่ยรายการที่ ๑.๑ ถึงรายการที่ ๑.๓ เท่ากับ $(๓.๖๐ + ๓.๔๐ + ๔.๐๐) \div ๓ = ๓.๖๖$ (ไม่ปัดเศษ)

๕. หาค่าเฉลี่ยของการประเมินกิจกรรม/ผลงานดีเด่น เช่นเดียวกับข้อ ๓

๖. นำค่าเฉลี่ยแต่ละรายการ (ผลจากข้อ ๕) รายการที่ ๑ ถึงรายการที่ ๓ มารวมกันแล้วหารด้วย ๓ ได้ค่าเฉลี่ยของการประเมินกิจกรรมหรือดีเด่น (B) ตัวอย่าง ค่าเฉลี่ยรายการที่ ๑ ถึงรายการที่ ๓ เท่ากับ $(๓.๘๐ + ๓.๒๐ + ๓.๖๐) \div ๓ = ๓.๕๓$

๗. หาค่าคะแนนเฉลี่ยรวมของนักเรียนโดยนำผลรวมของค่าเฉลี่ยของการประเมินด้านคุณลักษณะพื้นฐาน (A) รวมกับค่าเฉลี่ยของการประเมินกิจกรรมหรือผลงานดีเด่น (B) หารด้วย ๒ ตัวอย่าง ค่าเฉลี่ยของการประเมินด้านคุณลักษณะพื้นฐาน + ค่าเฉลี่ยของการประเมินกิจกรรมหรือผลงานดีเด่น เท่ากับ $๓.๖๖ + ๓.๕๓ = ๗.๑๙ \div ๒ = ๓.๕๙$

จากนั้น นำผลไปใช้ในการพิจารณาและอภิปรายเพื่อคัดเลือกนักเรียนว่าสมควรเสนอให้เข้ารับรางวัลพระราชทานหรือสมควรได้รับรางวัลชมเชย และคณะกรรมการจะต้องสรุปความคิดเห็นในภาพรวมว่าเหตุใดนักเรียนจึงสมควรได้รับรางวัลนั้น

ตัวอย่าง สรุปรายการให้คะแนนของคณะกรรมการในแบบ พร. ๑

ใช้สรุปผลการประเมิน เด็กชายวินัย ใจเที่ยง จากคณะกรรมการ ๕ คน แสดงในตาราง ดังนี้

รายการประเมิน (จำนวนรายการ)	คะแนนของกรรมการคนที่					ผลรวม ของ คะแนนแต่ละรายการ	ค่าเฉลี่ยแต่ละรายการ	หมายเหตุ
	๑	๒	๓	๔	๕			
๑. คุณลักษณะพื้นฐาน (๓ ข้อ)								
๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ	๔	๔	๓	๓	๔	๑๘	๓.๖๐	← (๑๘÷๕)
๑.๒ การมีทักษะการจัดการและการทำงาน	๔	๓	๓	๓	๔	๑๗	๓.๔๐	← (๑๗÷๕)
๑.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์	๔	๔	๔	๔	๔	๒๐	๔.๐๐	← (๒๐÷๕)
รวมคะแนนคุณลักษณะพื้นฐาน	๑๒	๑๑	๑๐	๑๐	๑๒	๕๕	๓.๖๖	← A
๒. กิจกรรม /ผลงานดีเด่น (๑๒ ข้อ)								
๒.๑ รายการที่ ๑	๔	๓	๔	๔	๔	๑๙	๓.๘๐	← (๑๙÷๕)
๒.๒ รายการที่ ๒	๓	๓	๔	๓	๓	๑๖	๓.๒๐	← (๑๖÷๕)
๒.๓ รายการที่ ๓	๔	๓	๓	๔	๔	๑๘	๓.๖๐	← (๑๘÷๕)
รวมคะแนนกิจกรรม /ผลงานดีเด่น	๑๑	๙	๑๑	๑๑	๑๑	๕๓	๓.๕๓	← B
คะแนนเฉลี่ยรวม (A + B) ÷ ๒							๓.๕๙	← C

$$(๓.๖๖ + ๓.๕๓) \div ๒ = ๓.๕๙$$

เมื่อพิจารณาคะแนนของเด็กชายวินัย ใจเที่ยง พบว่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะพื้นฐาน (A) และคะแนนกิจกรรม/ผลงานดีเด่น (B) ผ่านเกณฑ์ (ไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ ทั้ง ๒ ด้าน) และเมื่อนำคะแนนเฉลี่ยทั้ง ๒ ด้าน มาหาค่าเฉลี่ยผลการประเมินได้ ๓.๕๙ (C) แสดงว่าผ่านเกณฑ์การรับรางวัลพระราชทาน (เพราะได้ค่าเฉลี่ยสูงกว่า ๓.๕๐) สรุปได้ว่าเด็กชายวินัย ใจเที่ยง มีสิทธิ์ได้รับรางวัลพระราชทาน ถ้าเป็นผู้ได้คะแนนสูงที่สุดในกลุ่มผู้แข่งกันกลุ่มเดียวกัน

๖.๒ เกณฑ์การพิจารณา

๑) นักเรียนที่มีสิทธิ์รับรางวัลพระราชทาน จะต้องผ่านเกณฑ์ ดังนี้

๑. ได้คะแนนการประเมินคุณลักษณะพื้นฐานเฉลี่ยแต่ละข้อ (ในแบบ พร.๑) ไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ และได้คะแนนเฉลี่ยรวมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐
๒. ได้คะแนนกิจกรรม/ผลงานดีเด่นเฉลี่ยแต่ละข้อ (ในแบบ พร.๑) ไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ และได้คะแนนเฉลี่ยรวมทุกข้อไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐
๓. ได้คะแนนเฉลี่ยรวมของคุณลักษณะพื้นฐานกับคะแนนกิจกรรม/ผลงานดีเด่น (ในแบบ พร.๑) ไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐
๔. ได้คะแนนเฉลี่ยรวมจากกรรมการทุกคนสูงสุด และได้รับคะแนนเฉลี่ยรวมสูงสุดจากกรรมการแต่ละคนเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่ทำการประเมิน

๒) นักเรียนที่มีสิทธิ์รับรางวัลชมเชย

นักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกเป็นลำดับที่ ๒ และ ๓ จะได้รับรางวัลชมเชย (มี ๒ รางวัล) ซึ่งต้องผ่านการคัดเลือกระดับกลุ่มจังหวัด เมื่อผ่านเกณฑ์ต่อไปนี้

๑. ได้คะแนนการประเมินคุณลักษณะพื้นฐานเฉลี่ยแต่ละข้อ (ในแบบ พร.๑) ไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ และได้คะแนนเฉลี่ยรวมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐
๒. ได้คะแนนกิจกรรม/ผลงานดีเด่นเฉลี่ยแต่ละข้อ (ในแบบ พร.๑) ไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ และได้คะแนนเฉลี่ยรวมทุกข้อไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

หมายเหตุ

๑. คณะกรรมการประเมินที่ดำเนินการประเมินในแต่ละขั้นตอนจะต้องตัดสินผลการคัดเลือก พร้อมทั้งส่งเอกสารประกอบมาให้ครบถ้วน

๒. ให้คณะกรรมการตัดสินผลการคัดเลือกสรุปบันทึกผลการคัดเลือกลงในแบบสรุปพฤติกรรมและผลงานดีเด่นของนักเรียน

๓. คณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกนักเรียนและสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานจะเป็นผู้พิจารณาตัดสินผลการคัดเลือกทุกระดับ ทุกขนาด เป็นขั้นตอนสุดท้าย แล้วจึงเสนอผลให้กระทรวงศึกษาธิการลงนามและประกาศผลต่อไป

คณะผู้รับผิดชอบ

ที่ปรึกษา

ดร.สุเทพ ชิตยวงษ์	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ดร.พีระ รัตนวิจิตร	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ดร.วิษณุ ทรัพย์สมบัติ	ผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ดร.มธุรส ประภาจันทร์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักทดสอบทางการศึกษา
นางสุอารีย์ ชื่นเจริญ	นักวิชาการศึกษาคำนาถการพิเศษ สำนักทดสอบทางการศึกษา
ดร.ฉัตรชัย หวังมีจมี	นักวิชาการศึกษาคำนาถการ สำนักทดสอบทางการศึกษา
นางสาวอนงนาฏ อินกองงาม	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ สำนักทดสอบทางการศึกษา

คู่มือการประเมินนักเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ISBN	: 978-974-477-052-3	
พิมพ์ครั้งที่ ๑	: มิถุนายน ๒๕๕๓	จำนวนพิมพ์ ๓๕,๐๐๐ เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ ๒	: สิงหาคม ๒๕๕๕	จำนวนพิมพ์ ๑๕,๐๐๐ เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ ๓	: กรกฎาคม ๒๕๕๖	จำนวนพิมพ์ ๑๕,๐๐๐ เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ ๔	: สิงหาคม ๒๕๕๗	จำนวนพิมพ์ ๑๕,๐๐๐ เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ ๕	: สิงหาคม ๒๕๕๙	จำนวนพิมพ์ ๑๐,๒๐๐ เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ ๖	: กรกฎาคม ๒๕๖๐	จำนวนพิมพ์ ๑๐,๒๐๐ เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ ๗	: สิงหาคม ๒๕๖๑	จำนวนพิมพ์ ๒๕,๘๐๐ เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ ๘	: กันยายน ๒๕๖๒	จำนวนพิมพ์ ๖,๐๐๐ เล่ม

ลิขสิทธิ์สำนักทดสอบทางการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
๗๙ ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐
โทร. ๐-๒๕๖๑-๔๕๖๗ โทรสาร ๐-๒๕๗๙-๕๑๐๑
นายโชคดี ออสุวรรณ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา พ.ศ. ๒๕๖๒